

Justitsministeriet

Dato: 16. januar 2007
Dok.: JSS40108
Lovafdelingen

Udkast til tale ved mødet den 24. januar 2007 med Underudvalget under Udvalget for Forretningsordenen (Dan Lyngesagen).

1. I et brev af 9. november 2006 til udvalget fremkom jeg med mine bemærkninger til den del af beretningen fra undersøgelseskommissionen i den såkaldte Dan Lyngesag, som vedrører min besvarelse tilbage i 2002 af et spørgsmål fra MF Søren Søndergaard vedrørende direkte kontakter mellem Politiets Efterretningstjeneste og Dan Lynges.

Udvalget har nu i et brev af 21. december 2006 anmodet mig om at redegøre nærmere for mine synspunkter.

Udvalget beder mig mere præcist om – og jeg citerer – at ”redegøre nærmere for mine synspunkter, herunder spørgsmålet om angivelse af præmisser for svar på spørgsmål til Folketinget, samt redegøre for, om og hvorledes disse synspunkter vil påvirke fremtidige besvarelser.”

2. Med hensyn til min vurdering af selve den omhandlede besvarelse til Søren Søndergaard har jeg ikke så meget at tilføje. Mine synspunkter er jo udførligt gengivet dels i de indlæg, som blev afgivet til kommissionen, mens undersøgelsen stod på, og dels i mit tidligere omtalte brev af 9. november 2006 til udvalget.

Men jeg vil naturligvis gerne i kort form sammenfatte mine synspunkter.

Dernæst vil jeg så komme ind på spørgsmålet om, hvordan undersøgelseskommissionens beretning vil påvirke

fremtidige besvarelser fra Justitsministeriet til Folketinget.

3. Allerførst og helt overordnet vil jeg imidlertid gerne slå fast, at min allervigtigste prioritet som justitsminister i forhold til Folketinget er at have et godt, produktivt og tillidsfuldt samarbejde med tinget, dets udvalg og dets enkelte medlemmer.

Det er i den forbindelse helt afgørende for mig, at de svar, som jeg afgiver på spørgsmål fra Folketinget, er præcise og forståelige. Det var afgørende for mig før Dan Lyngesagen, det er afgørende for mig i dag, og det vil være afgørende for mig fremover.

Dét vil jeg gerne have, at der ikke efterlades nogen som helst tvivl om.

4. Jeg vender herefter tilbage til mine synspunkter vedrørende den konkrete sag, dvs. besvarelsen i sin tid af spørgsmålet fra Søren Søndergaard.

Som jeg nævnte før, har jeg for så vidt ikke på dette punkt noget væsentligt at tilføje i forhold til det, som jeg tidligere har anført både over for undersøgelseskommissionen og Folketinget.

Lad mig derfor blot sammenfatte mine grundlæggende synspunkter:

For det **første**: den måde, som svaret til Søren Søndergaard blev udformet på, havde alene ét formål, nemlig at udvise størst mulig åbenhed om Politiets Efterretningstjenestes arbejde, samtidig med at de nødvendige hensyn til fortrolighed om tjenestens virksomhed blev iagttaget.

For det **andet**: i lyset af den mediemæssige omtale af Dan Lyngesagen i dagene forud for, at Søren Søndergaards spørgsmål blev stillet, var vi efter min opfattelse fuldt ud berettigede til i Justitsministeriet at gå ud fra, at det var spørgsmålet om direkte kontakter mellem efterretningstjenesten og Dan Lynges på rocker-området, som Søren Søndergaard sigtede til med sit spørgsmål.

For **tredje**: denne afgrænsning kom efter min opfattelse klart til udtryk i den indholdsmæssige og sproglige udformning af besvarelsen. Der er således efter min opfattelse ikke belæg for, at besvarelsen med rimelighed skulle kunne opfattes således, at der slet ikke – dvs. heller ikke inden for andre områder end rocker-området – havde været nogen direkte kontakt mellem efterretningstjenesten og Dan Lynges.

For det **fjerde**: det, der ud fra de fortrolighedshensyn, som skal varetages af efterretningstjenesten, ikke blev omtalt i besvarelsen, og som altså dermed skulle være

hele omdrejningspunktet i denne sag, var en – i øvrigt meget begrænset – kontakt mellem tjenesten og Dan Lyng på et helt andet område, nemlig våbenspredningsområdet.

Det har mig bekendt ikke fra nogen side været gjort gældende, at der skulle foreligge nogen form for kritisable forhold i denne kontakt, og dét illustrerer for mig at se det i øvrigt helt selvfølgelig i, at Justitsministeriet intet som helst ønske kunne have haft om at give Folketinget et forkert indtryk af spørgsmålet om direkte kontakter mellem efterretningstjenesten og Dan Lyng.

5. Dette er i kort form baggrunden for, at jeg har ment fortsat at kunne stå inde for min besvarelse af spørgsmålet fra Søren Søndergaard. Jeg henviser som sagt i øvrigt til mit brev af 9. november 2006 til udvalget og til de indlæg, som blev afgivet over for undersøgelseskommissionen.

Jeg tilføjer for god ordens skyld, at undersøgelseskommissionen som bekendt ikke har forholdt sig til disse synspunkter. Det skyldes den fortolkning af lov om undersøgelseskommissioner, som kommissionens flertal anlagde, og hvorefter den nærmere vurdering af udformningen af besvarelsen af Søren Søndergaards spørgsmål ikke henhører under kommissionen, men under Folketinget.

Men undersøgelseskommissionen fastslog som bekendt, at der – i overensstemmelse med, hvad der er anført i svaret til Søren Søndergaard – ikke havde været nogen direkte kontakt mellem efterretnings tjenesten og Dan Lyngge på rockerområdet. Det er naturligvis en vigtig pointe i sammenhængen.

6. Samtidig må jeg jo konstatere, at der uanset det, jeg har anført – og som jeg altså fuldt ud står ved – er opstået en omfattende diskussion om, hvorvidt besvarelsen af Søren Søndergaards spørgsmål i tilstrækkelig grad

præciserede, at man alene forholdt sig til spørgsmålet om kontakter mellem efterretningstjenesten og Dan Lyng på rocker-området.

Selve det, at en sådan diskussion kan opstå, må i sagens natur gøre indtryk både på mig selv og på Justitsministeriets embedsmænd.

Dette er baggrunden for, at jeg ved adskillige lejligheder har tilkendegivet, at hele forløbet af denne sag bestemt vil indgå i mine og Justitsministeriets overvejelser, når der fremover besvares spørgsmål om Politiets Efterretningstjeneste.

7. Når udvalget i sit brev til mig nærmere spørger, hvordan mine synspunkter vil påvirke fremtidige besvarelser til Folketinget, går jeg da også ud fra, at der navnlig tænkes på besvarelser af spørgsmål vedrørende Politiets Efterretningstjenestes virksomhed, som Justitsministeriet jo – navnlig i perioder – modtager ganske mange af.

Det vil jeg gerne sige lidt om:

Det er vist velkendt, at en efterretningstjeneste kun kan løse sine opgaver vedrørende f.eks. forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme og anden meget alvorlig kriminalitet, hvis der kan være en endog meget høj grad af fortrolighed om dens virksomhed – det gælder ikke mindst med hensyn til, hvilke kilder tjenesten samarbejder med.

Kunne tjenesten ikke arbejde under en sådan fortrolighed, tror jeg, at det må stå klart for enhver, at dens arbejde ville være umuliggjort.

Dette er jo også bl.a. baggrunden for, at den parlamentariske kontrol med efterretningstjenesten ikke varetages af Folketingets almindelige stående udvalg, men af det særlige udvalg vedrørende efterretningstjenesterne.

I overensstemmelse med dette har det faste udgangspunkt i mange år været, at spørgsmål fra f.eks. enkelte medlemmer af Folketinget om efterretningstjenestens nærmere virksomhed i konkrete sager er blevet besvaret med, at det ikke er muligt at give de ønskede oplysninger.

8. Det er samtidig velkendt, at såvel Justitsministeriet som Politiets Efterretningstjeneste i de senere år har arbejdet for at skabe større åbenhed om tjenestens virksomhed.

Der er jo ingen, der kan være interesseret i hemmeligholdelse for hemmeligholdelsens egen skyld, og det har derfor været en vigtig og højt prioriteret opgave at se på, om man kunne gå nogle skridt videre i retning af åbenhed – naturligvis hele tiden uden på nogen måde at kompromittere de grundlæggende fortrolighedshensyn, som jeg var inde på før.

Det er bl.a. udslag af denne prioritering, når efterretningstjenesten inden for de senere år f.eks. har oprettet sin egen hjemmeside, ansat informationsmedarbejdere og er begyndt at udgive årsberetninger om sin virksomhed.

Og det var – som jeg tidligere har fremhævet – også et udslag af denne prioritering, når vi i besvarelsen af spørgsmålet fra Søren Søndergaard valgte at gå et skridt videre end sædvanlig praksis og faktisk give de oplysninger, som det var muligt at give, og som vi i Justitsministeriet klart mente, at spørgsmålet måtte tage sigte på.

9. I en vis forstand kunne det måske være nærliggende at drage den konsekvens af Dan Lyngs-sagen, at vi i Justitsministeriet nu må vende tilbage til den ”gammel-dags” form for besvarelser af spørgsmål vedrørende efterretningstjenesten: nemlig ud fra fortrolighedshensyn at afvise at give oplysninger. Så undgår man i hvert fald,

at der kan opstå spørgsmål om misforståelser som i den foreliggende sag.

Jeg vil imidlertid gerne slå fast, at jeg ikke har noget som helst ønske om at bremse den ”åbenhedsproces” vedrørende efterretningstjenesten, som jeg her har beskrevet – og som jeg betragter som en god og sund proces i alles interesse.

Det siger naturligvis sig selv, at jeg fremover vil være endnu mere opmærksom på, om hensynet til den nødvendige fortrolighed om tjenestens arbejde indebærer, at et egentligt svar på det, der spørges om, nødvendigvis måtte udformes på en måde, der kunne indebære en risiko for, at det ville blive misforstået.

I sådanne tilfælde vil det rigtigste for både regeringen og Folketinget nok være, at jeg svarer, at det af hensyn af de særlige forhold, der gør sig gældende vedrørende

efterretningstjenesten, ikke er muligt at give de ønskede oplysninger.

Men inden for de rammer, som jeg har skitseret, vil jeg bestemt fortsat bestræbe mig på at udvise størst mulig åbenhed om efterretningstjenestens arbejde - også når jeg besvarer spørgsmål fra Folketingets udvalg eller dets enkelte medlemmer.

10. Det, jeg her har sagt, tager som nævnt særligt sigte på besvarelser af spørgsmål vedrørende Politiets Efterretningstjeneste.

Men det er måske på sin plads her til allersidst at gentage, hvad jeg begyndte med at sige: nemlig at det helt generelt er afgørende for mig, at de svar, som jeg afgiver på spørgsmål fra Folketinget, er præcise og forståelige.

Derfor vil den diskussion, som er opstået i forbindelse med Dan Lyngesagen, naturligvis også mere generelt indgå i mine og Justitsministeriets overvejelser, når der fremover udarbejdes besvarelser af spørgsmål fra Folketinget.